

EU denkt na over herstel aanvoer Russisch aardgas

3 februari 2025

Dat Europa een keer moest terugkomen op de door de VS aan haar opgelegde sancties tegen Rusland was voorspelbaar. Maar dat het heroverwegen van herstel van de aanvoer van Russisch aardgas zich zo snel zou aandienen, mag opmerkelijk heten. Met de Green Deal op zijn retour, net zoals de Europese economie, moeten principes wijken voor de harde realiteit: de Europese economieën kunnen nog lang niet zonder Russisch aardgas.

Europese industrie bloedt dood

De oorlog in Oekraïne duurt komende maand al 3 jaar, nadat Rusland in februari 2022 Oekraïne binnenviel met de 'Special Military Operation'. De inval gaf de VS en EU aanleiding om versneld de aardgastoevoer van Rusland buiten gebruik te stellen. Verschillende aanvoerlijnen zijn stopgezet of gesaboteerd.

April 2024 liet de Amerikaanse minister van energie weten het Russische prestige-project 'Arctic LNG 2 LLC' op het Gydanschiereiland in West-Siberië *"om zeep te willen brengen"* (letterlijk: *"Our objective is to kill this projekt"*.) De projectexploitant en eigenaar van alle activa is Arctic LNG 2 LLC, een joint venture tussen NOVATEK, TotalEnergies, een aantal Chinese en een consortium van de Japanse bedrijven.

[Nieuwe sancties VS treffen hart LNG-productie Rusland](#)

Nu duidelijk wordt dat de onderbroken betrouwbare toevoer van gunstig geprijsd Russisch aardgas het Europese industriële hart, Duitsland, hard treft lijkt het enthousiasme in Brussel voor deze sancties af te nemen. Ook de mislukte energietransitie in Duitsland door het uitschakelen van kerncentrales vormt een extra factor voor de sterk gestegen energieprijzen en een destabilisering van het elektriciteitsnet.

Afgelopen januari sloot ook de doorvoer door Oekraïne van Russisch gas naar Europa, vermoedelijk onder druk van de VS die meer LNG aan Europa wil verkopen en tegelijkertijd de Russische economie wil treffen. Oekraïne verlengde hiertoe het contract met Rusland voor doorvoer van Russisch gas naar West-Europa per 1 januari niet. Dat scheelt Oekraïne jaarlijks €800 miljoen aan transitvergoeding van Gazprom, maar Gazprom verliest een jaarlijkse omzet van €5 miljard. Er lopen twee gasleidingen door Oekraïne: 'Soyouz' en 'Brotherhood'. Deze leidingen lopen verder naar verder naar Slovakije, Tsjechië, Duitsland en Oostenrijk. Ook Hongarije is daarmee afhankelijk van de Oekraïense doorvoer.

Voorstanders van het weer kopen van Russisch gas menen dat het de hoge energieprijzen in Europa zou doen dalen, Moskou zou kunnen aanmoedigen om

aan de onderhandelingstafel plaats te nemen en beide partijen een reden zou geven om een staakt-het-vuren in te voeren en te handhaven.

Maar het idee om de toevoer van Russisch gas naar Europa te hervatten, zelfs in verkennende gesprekken, heeft al tot verzet geleid bij de naaste bondgenoten van Oekraïne in de EU, [schrijft de Financial Times](#). *“Drie van de functionarissen die op de hoogte waren van de besprekingen, zeiden dat het idee werd gesteund door sommige Duitse en Hongaarse functionarissen, met steun van andere hoofdsteden die het zagen als een manier om de Europese energiekosten te verlagen.”*

Het Trump-effect

Het aantreden van Donald Trump als president heeft in veel Europese hoofdsteden tot verwarring over de nu te volgen koers geleid. Trump zegt een snel einde aan de oorlog in Oekraïne te willen, de Amerikaanse focus verschuivend naar het Midden-Oosten en China. Hij zou de oorlog in Oekraïne aan de Europeanen willen overlaten, een oorlog die veel regeringsleiders nooit wilden, maar onder aanvoering van Washington toch aangingen.

Vrede met Rusland betekent niet dat de VS onder Trump herstel van de gasleveranties aan Europa zal toestaan. Hij was in zijn eerste presidentsperiode fel gekant tegen de aanleg van de Nordstreamleiding. Bovendien wil Trump dat de scheve handelsbalans tussen de VS en EU rechtgetrokken wordt. *“Wij kopen wel Europese auto's maar Europa koopt niet onze auto's”,* zei hij kort na zijn aantreden en eiste dat de landen van de EU meer Amerikaanse LNG zouden gaan kopen, vloeibaar aardgas dat aanzienlijk duurder is dan gas uit pijpleidingen en ook milieuschadelijk transport per schip vergt.

De geruchten dat de EU aan herstel denkt van de aankoop van Russisch aardgas heeft onrust veroorzaakt onder de Amerikaanse leveranciers die hopen op langetermijn contracten met de EU.